

Dostum haqqında

Mən onu özümə dost bilirəm. Qəti fərfinə varmıram ki, o da məni özünə dost bilir. Bu, mənim ona olan dostluq hisslərimi azaltmır, əksinə, artırır. Mənim bu hisslərim daha səmimi, daha təmənnasız olur, Dostluğun da, sevgi, məhəbbət kimi qarşılıqlı olma təmənnasız mümkündür (hərçənd, qarşılıqlı olması arzuolunandır), bəlkə heç lazım da deyil, təki sən dostluq hissləri keçirəsən, eşq, məhəbbətdən alışıb-yanasan. Səni sevdikləri üçün sevməyəsən, "sadəcə, sən sevēəsən".

Yeganə bir şeyə təəssüflənirəm - onu çox gec tanımışam, bununla da çox şey itirmişəm. Onu hamı tanımalıdır. O, məktəbliyə də, tələbəyə də, müəllimə də, məmura da, ağsaqqala da lazımlıdır, gərəklidir. Onun həyatını, fəaliyyətini, yaradıcılığını öyrənmək, araşdırmaq vacibdir. O, nümunə təcəssümüdür.

Onu mənə dost eləyən əqidəsidir, əməlləridir, gördüyü işlərdir, dünyaya, həyata baxışıdır. Onun əqidəsi təmizlik, saflıq, paklıq üzərində qurulub. Ona görə də heç vaxt əqidəsini dəyişmir, əqidəsinə xəyanət etmir. Belkə də bu əqidə möhkəmliyi onun atası, nəslilə bağlıdır.

O, həyata xoş əməllər üçün gəlib. Təmiz, pak niyyətlər qurmaq, yaratmaq onun yaşarm amalıdır.

Təhsilin millət üçün nə olduğunu lap cavanlığından dərk etdiyindən, özünü bu sahədə daha lazımlı bilib. O, bunövrəsi halallıq üstündə qurmuş ilk özəl universitet yaratdı. Çoxlarının kommərşiya strukturu hesab eladikləri, "qaz vurub qazan doldurduqları" universitet əvəzinə, nümunəvi təhsil müəssisəsi yaratdı, insanlara, özünə halal pul qazanmaq üçün şərait yaratdı. Çox keçmədi yaratdığı universitetin sorağı çox-çox uzaqlardan gəldi, respublikanın özəl təhsilində flaqmana çevrildi.

O, ilk növbədə millətin övlədidir. O, həyatını bu millətə sərf edir. Lakin onun fəaliyyəti respublikamıza sığrır, o, böyük simalar kimi dünyəviləşir. Onun maddiliyə, mənəviyyətə dair öz fəlsəfəsi var. Hamı bu fəlsəfəni qəbul etsəydi, çox işlərimiz qaydasına düşərdi.

Onu mənə dost eləyən düşünca tərzi, istedadı, məntiqi, ensiklopedik biliyi, tükənməz enerjisi, universallığı, qətiyyəti, dönməzliyi, mübarizliyidir.

O, hər şeyi düşünərək gündəliyə gətirir, odur ki, düşündüyündən heç vaxt geri çekilmir. Ətbəttə, bu, onun üçün həmişə asan olmur, o, öz qətiyyətini göstərməli olur.

Çoxları onu "bəxti gətirən" adam hesab edir. Amma bilmirlər ki, bu "bəxti" o özü gətirib. Bəziləri elə bilir ki, onun arxasında duran nəhənglər var. Amma bilmirlər ki, onun arxası yalnız özü və sidqi ürəkdən inandığı Allahdır. O, Allahın sevimlisidir. Odur ki, Allah heç nəyini ondan əsirgəmir. O, rəsmi olaraq riyaziyyat professorudur. Lakin mübaliğəsiz demək olar ki, çalışdığı çoxşaxəli bütün sahələrin professorudur. Odur ki, məşğul olduğu bütün sahələrdə onun professionallığı, bənzərsiz təşkilatçılıq, idarəelmə qabiliyyəti, üsulları, qoyduğu dərin izlər açıq-aydın görünür. Təəssuf bu ideyaları həyata keçirmək üçün o, vuruşmalı, möbarizə aparmalı olur (bəzilərinin məsləkinə, əqidəsinə uyğun gəlmədiyi üçün). Şükür ki, onun ideya donmazliyi, qətiyyəti, bütün çətinliklərə sinə gərməsi, özünə, əməlinə inamı onu həmişə qalib çıxarır, lakin bu ona asan başa gəlmir.

O, şeirlərinin birində yazır:

Səpdiklərim cücərsə də,

Tufanlara sinə gərmiş.

Haqq-ədalar ölməsə də,

Sarsıllarmış, incələrmiş

Doğru yolun hökmü ağır,

Addımbaşı döngələrmiş...

Qəm yağışı və çal-çağır

Blr-birinə tən gələrmiş.

Mənim üçün o, ilk növbədə görkəmli alimdir. Mən bilərəkdən "görkəmli riyaziyyalçıdır" yazmadım. Çünki mən bununla onun istedadını çərçivəyə saldım. Onun istedadı çərçivəyə sığan deyil. Əlbəttə, onun düşünca tərz, təfəkkürü, məntiqi, dərin zəkası riyaziyyatdan qidalanır. Lakin o, eyni zamanda tanınmış şair, publisist, ədəbiyyat tədqiqatçısıdır.

Onun tükənməz enerjisinə, yaxşı mənada, həsəd aparmaq olar. O, tanınmış ictimai xadim kimi respublikamızın həyatı ilə bağlı mərasimlərdə, Prezident Aparatı Yanında Təhsil Komissiyasının faaliyyətində, Təhsil Nazirliyinin tədbirlərində fəal iştirak edir, rektor, alim kimi mütəmadi olaraq safirlərlə, xarici qonaqlarla, tələbələrle görüşür, görkəmli şəxslərin görüşünü təşkil edir, beynəlxalq konfranslarda, seminarlarda çıxış edir, xarici mütəbər universitetlərdə elmi mühazirələr oxuyur. O, vaxtının hər dəqiqəsinin qədrini bilir, ondan səmərəli istifadə edir. Odur ki, başqaları kimi vaxt çatışmazlığından şikayət etmir.

Onu mənə dost eləyən insani keyfiyyətləri, valideynlərə, həyat yoldaşına, övladlara, ümumiyyətlə ailə həyatına münasibəti, incə, həssas şair qəlbidir.

Onun hər şeyə fərqli baxışı, sözü var. Yüksək intellektuallığı, biliyi, bacarığı, iti zəkası, dünyagörüşü hər şeyin mahiyyətini olduğu kimi açmağa ona imkan yaradır. Bu isə, heç də hamı üçün arzu olunan deyil.

Çoxları Milli Məclisin "Təhsil qanunu"nu qəbul etməməsini "maraqların toqquşmasında" görür və maraqların necə uzlaşması haqqında "baş sındırırlar. O isə, Milli Məclisin funksiyasını "Təhsil qanunu"nu "səsverməyə qoymaqda" görür, bu sənədin təkmilləşdirilməsini mütəxəssislərin təhsillə bağlı insanların işi hesab edir. Bela bir yanaşma, ən azı, millət vəkillərinin xoşuna gələn deyil. Lakin o, yalnız kiminsə xoşuna gəlmək üçün söz demir, iş görmür. O, "işin xatirinə" iş görür, söz deyir.

Məddahlıq, yaltaqlıq, riyakarlıq, əyrilik, deyiləsi sözü "udmaq" ona yaddır. Özündən razılıq, "hamıdan ağıllı görünmək", başqasının fikrinə laqeydlilik ona xas olan xüsusiyyət deyil. O, səmimiyyəti, sadəliyi, təvazökənliliyi ilə seçilir, lovğalıqdan uzaqdır. O, həmsöhbətinə qulaq asmağı bacarır. O, əsl azərbaycanlı ziyalısıdır. Bu zamanədə əsl ziyalılığı saxlamaq çətin işdir, lakin o, buna qadirdir.

Manim üçün ailə müqəddəsdir, Ən böyük xoşbəxtlik – ailə xoşbəxtliyidir. Dedi-qodunun, xoşagəlməyən söz-söhbətin olmadığı, əmin-amanlığın, qulaq dıncliyinin, mehribançılığın, məhəbbətin bərqərar olduğu bir ailə. Dostum bu barədə xoşbəxtidir.

Ana haqqında çox yazılıb, çox deyilib. Bir nümunə də bu:

Səssizliyin nə dəridir, ay ana,

Səssizliyin inildəyir içimdə.

Bu ölçüdə, bu biçimdə

Səssizliyə dözmək olmur, ay ana

Eşitməsəm səsini,

Dünyanın nəfəsini,

Gen dünyada rahat-rahat

Gəzmək olmur, ay ana

deyən ogula halal olsun! Bu oğul sağlığında Ananı çörəyə möhtac edən, öləndən (öldürüləndən) sonra ona heykəl qoyan oğullardan deyil.

Maddiliyin "at -oynatdığı", mənəviyyatın tənəzzülə uğradığı bir zəmanədə həyat yoldaşına real, həyati şevgisini, məhəbbətini itirməyən aşiqin hissiərinə biganə qalmaq mümkün deyil.

Səni sevdim gündən-günə

daha dolğun daha, incə,

Düşünmədən, daşınmadan,

bər-bəzəksiz, çox sadəcə.

Səni sevdim yerə həsrət yağış kimi,

leysan kimi,

Səni sevdim gözəlliyə heyran olan

insan kimi

Sadəcə, çox sevdim səni,

Səni sevdim çox sadəcə!

Onun övladlarına olan böyük Atalıq sevgisi yerə-göyə sığmır. Belə Atası olan övladlar xoşbəxtidirlər,

**Sirr deyil keçənim, ötənim,
Titrəməz qorxudan bədənim,
Qəlbimsə titrəyər hər səsdən,
Xoş xəbər umaram hər kəsdən.
Nəğmələr dərdima həyəndir,
Çağlayır görüşə həvəsdən,
Könlümü üzməyin, amandır,
Tez gəlin, hay salın, ay mənim
Dünyanı fəth edən ləşkərim:
Aygünüm, Zeynabim, Aytənim,
Evimin bəzəyi Ülkərim.**

Onun kövrək, incə, həssas qalbi var. O, qanadı qırılmış quşun dərdinə şərikin olur, “ağrılarını çəkir”.

**Istanbul, Boğaziçi.
Tüğyan edir dalğalar.
Dayan bir an, gəmiçi,
Dənizdə bir quş ağlar.
Qırılmışdır qanadı,
Qalib suyun üzündə
İşlər yaman fənadır,
Qam oxunur gözündə.
Güvəndiyi göy sular,
O quşa qənim oldu,**

Üzüntülü duyğular,

Ağrılar mənim oldu.

Yaqin ki, dayərli oxucular artıq dostumun kimliyini müəyyənləşdiriblər. Bəli, özümə dost bildiyim və bu hisslərdən qürur duyduğum şəxs – “Xazaf” universitetininrektoru, professor Hamlet İ saxanlıdır.

Yuxarıda yazdıqlarıma rəğmən bir də soruşuram: kimdir Hamlet İ saxanlı? Özüm da cavab verirəm: Hamlet İ saxanlı Azərbaycan cəmiyyətində fenomenidir.

Telefon zəngimə cavab verməyəndə, razılaşıdırılmış görüşümüz baş tutmayanda, bunu diqqətsizlik, saymamazlıq kimi qəbul etmək olar. Lakin birazdan (lap ertəsi gün) özünün zəng etməsi, üzürxahlığı, görüşəndə söhbətimizin səmimiliyi, işgüzarlığı göstərir ki, bu, belə deyil, başqa üzürlü səbəb olub.

Əlbəttə, hər bir insan kimi o da qusursuz deyil. Lakin müsbət keyfiyyətləri fonunda onun qüsurları kəsr ədəddə vergüldən sonrakı rəqəmlərin təsiri qədər zəif görünür, ona görə də nəzərə alınmaya da bilər.

Əziz dostum Hamlet müəllim!

Allahdan sənə ailə səadətini arzulayıram. Onda cansağlığı da, uğurlar da olacaq.

Allah səni qorusun!

Xəlil Məcidoğlu

E-mail: khalil_majid@mail.ru

Kiyev, avqust, 2008